

Published and distributed under permit (No. 300) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Razoroževalna konferenca.

V kratkem se snidejo v Washingtonu zastopniki vseh velesil sveta h konferenci, katero je sklical predsednik, Harding, da bi se posvetovali, kako bi se našel način, da bi se vsi narodi popolnoma razorožili.

Vse države vedno bolj in bolj čutijo velikansko težo oboroženega mira. Vsaka država namreč se boji svojih sosedov in jim ne zaupa, da bi ne izrabili njene slabosti in je ne napadli ter uničili njene svobode. Zato morajo vse imeti stotisoče vojaštva stalno pod orožjem, kar stane velikanske svote denarja na leto.

Vse te države morajo leto za leto vsako leto velikanske svote porabiti za vedno nove puške, novo morilno orožje, nove kanone, nove bojne ladje. Ko bi se samo desetina tega denarja v vsaki državi porabila za šole, železnice, vzgojo naroda, knjižnice, za sirote, za brezposlene, koliko bi se človeške bede zmanjšalo, za koliko bi se narod bolj izboljšal, koliko bi se lahko doseglo! Kaj pa imajo od vojaštva? Nič!

Poleg tega moralna depresija na javno življenje v državi. Mesto da bi vsaka država, da bi narodi koncentrirali vse svoje misli, vse svoje mišljenje in vse svoje sile v napredek naroda na vseh poljih, zlasti na gospodarskem, pa se najprej misli, kako bi se našle nove iznajdbe za klanje ljudi, za uničevanje človeških življenj. Ste bili že kdaj v Washingtonu, kjer se preiskujejo kanoni, puške, kjer se snujejo nove iznajdbe za bojne ladje, itd.? Vredno je to videti, da človek vidi, kako daleč je podivjal človeški rod v kljub svoji tolikanj hvalisani kulturi.

Vsi narodi se bodo sešli sedaj h konferenci, kako bi se to strašno breme omejilo. Ali bodo kaj dosegli? Dal Bog, da bi! Bostonski kardinal je že razpisal javne molitve, da bi ta konferenca vspela in vsaj nekaj dosegla. Drugi škofje bodo morda temu sledili.

In res je prav, da se vsi katoliki, ki se verujemo v uspešnost molitve, obrnemo k Bogu v goreči molitvi za pomoč in blagoslov božji tej konferenci.

Toda, ako pa pogledamo v svet v prepričanje sedanjega človeškega rodu, v celo mišljenje in smer, kamor človeški rod drvi prav kar, se pa nikakor ne moremo znebiti velikega pesimizma, da majemo z glavo in le malo upamo od te konference.

Pred vsem en vzrok, zakaj tako malo pričakujemo od te konference — ker so zavrgli Kralja miru — Jezusa, Boga! Pri mirovni konferenci so naredili isto in kaj so dosegli? Ali jih ni lahko danes sram, da so za tolike milijarde, katere so potrošili, zmažili toliki nestvor in tako malo, oziroma nič dosegli?

Sedaj bodo naredili enako.

Dva velika nauka sta tukaj, ki sta odločilna za prihodnost sveta: krščanstvo in brezverstvo v vseh svojih raznih fazah in oblikah in varijantah.

Brezverstvo danes triumfira. Pa kaj uči ta nauk človeštvo? Sovražiti! Da, sovražstvo je glavno jedro tega nauka! Sovražiti onega, ki ne misli, kakor ti! Sovražiti onega, ki ni v istem stanu, kakor ti! Sovražiti onega, ki se ne ukloni tebi! Sovražiti onega, ki ti je na poti! Sovražiti narod, ki se ti noče dati izrabljati v tvoje sebične namene! Sovražiti stan, katerega ne moreš ukleniti, da bi ti suženjsko služil i. t. d.

Strast je pa slepa in rodi samo greh. Sinovi greha, pa vemo, kedo so: poboji uboji, prepiri, krivice, nemiri, upori, nezadovoljnost, skratka — gorje in nesreča!

In ta nauk bo najbrž podlaga tudi tega sedanjega posvetovanja.

In drugi, nasprotni nauk? O saj ga svet dobro pozna in ve kako krasen je. Pa ga noče! To je pa nauk ljubezni: Ljubi svojega bližnjega! Ljubi svojega podložnega! Ljubi sosed! Ljubi sosedni narod! Vsi smo bratje in sestre! Ne storite drugim, česar nečete, da drugi Vam store! Ljubite bližnjega, kakor samega sebe! Ne povračajte krivice za krivico! Pustite drugim, kar je njih. Uredite svoje spore v bratovski ljubezni!

Da! Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Mir je mogoč samo tam, kjer je med sosedmi dobra volja, kjer je ljubezen. Kjer te ni — vse zastoj. Sto konferenc, sto mirovnih posvetovanj — nič se ne bo doseglo!! Podlaga je napačna, vse bo napačno! Glavni princip, načelo, s katerim bodo začeli delati, bo napačno, vse bo napačno!

Suknar naj ima napačno mero, ko miri blago vse blago bo zamerno.

Ali nimamo prav?

"Kdo je najbolj zaslužen mož med nami ameriški Slovenci?" vprašuje urednik nekega lista.

Odgovor na to vprašanje je prav: Urednik tega lista sam! Kajti rešitev tega vprašanja je tako važna za napredek ameriških Slovencev, zlasti katoliških, da je v resnici najbolj zaslužen oni urednik, ki ga je postavil. Tablo!

Sakser je prišel v neko hišo zbirati za svojo "banko", kjer ne gre več, kakor je šlo. Tam je našel rojaki je imel papirnati in zlat denar.

"Katerega hočete, Mr. Sakser?" je vprašal rojak.

"V papir zaviti zlat," je rekel brez sramu Sakser kajti njega ni itak več ničesar sram. Kdaj pa je bilo čista še sram?!

(Ponatisek iz Glas Naroda.)

Sakserju je zadnje čase silno napoti "kevder slovenskega župnišča v New Yorku." Najbrže ga več tja ne vabijo, kajti včasih ga je tam tudi on rad "ruknil."

Pravijo, da bo dobil Sakser mesto prohibicijskega agenta, da bo po župniščih "keydre" viziral. Slovenski gospodje, zaprite "kevdra" drugače bo še mašno vino v nevarnosti! Francek je pač navajen na "šampanjca." Tega pa ni. Od tod toliko slin po farovških "kevdrjih."

Ako hočeš kaj važnega in velikega poduzeti, nikar ne deli svojih moči!

Bolje je storiti eno stvar dobro, kakor veliko reči slabo ali površno.

Iz slovenskih naselbin.

CLEVELANDSKE NOVICE.

74 let stara Mrs. Louisa Gold se je v sredo obesila poleg svoje postelje. Slabo zdravje ji je omračilo um. Zaprl so Louis Kornicka, 2187 E. 71st St. ker je pustil odprto posodo za — odpadke. Kazen \$5.

Dva maskirana bandita sta ustavila in oropala yčera opoldne voznička Niagara Laundry Co. na križišču Abbey Ave. in Columbus rd. ter pobegnili v avtomobilu. Njiju plen je \$1.100.

Eden je bil ubit in štirje nevarno ranjeni od avtomobilov v soboto.

Šest roparjev je prišlo v brivnico John Stankeviča na 3596 E. 59th St. v soboto proti večeru. Zavezovali so brivcu naj dvigne roke kvišku, in ker jih ni poslušal, ga je eden izmed roparjev udaril po glavi z revolverjem. Ko je prišel zopet k sebi, je bil privezan na stolu, in v ustih je imel robec. Roparji so odnesli \$65 ter vse britve, škarje, glavnike, tonike in sploh ves material iz bravnice.

Charles Baumer, 32 let star, 3602 E. 103rd St. stanujoč je bil ubit v pondeljek, ko je s svojim avtomobilom zavozil v ulično karo na 71. cesti in War ave.

Willard, Wis. — Že večkrat je bilo rečeno, da prinas na farmah ni nikakega napredka. Da pa so bili še vsi napačni ki so to govorili, bo dokazala doli navedena novica.

Dne 10. oktobra so zaplenili tukaj nekemu Horvatu stroj, za ponarejanje denarja. Omenjeni je živel v Greenwoodu, kakih 4—5 milj od Willarda. Stroj je bil odposlan iz Chicago, z namenom, da se bo dalo na farmah skrito delati denar. Detektivni so, zasledovali ponarejevalce iz Chicago do Willarda, kjer so jih zasačili in zaplenili stiskalnico, črnilo, plate in za sedemdeset tisoč papirja, namenjenega za izdelovanje denarja. Seveda izdelovalca so zaprli, to pa ne vem, kako se mu godi.

Poročevalec.

Trinidad, Colo. — Tukajšnji župnik Rev. A. Foster S. J. ki je oskrboval tudi nas Slovence v Trinidad, kakor tudi po raznih malih naselbinah v tukajšnji okolici, je v začetku tega meseca odpotoval v misijone v India. Rev. Foster je rodom Tirollec, ko je pred več leti prišel v Trinidad in videl veliko potrebo Slovenskega duhovnika a ker istega ni bilo mogoče dobiti, se je leta 1911, podal v Ljubljano, kjer se je učil našega jezika, govoril je tako lepo slovensčino, da ga je bilo težko poznati, da je bil druge narodnosti. V minulem poletju pa ko je prišel iz Indije Rev. O'Neill, kateri je profesor Angleščine na državnem vseučilišču v Tokio, India, je ob enim nabiral tudi duhovnike za sv. misijone v India. Rev. A. Foster je bil eden prvih ki se je prijavil za težko pa izvišeno delo. Tukajšnji Slovenci bode moč g. zelo pogrešali.

John Vidmar.

Thomas, West Va. — Cenjeni urednik. Prejeli smo Koledar "Ave Maria" za prihodnje leto in Vam se prav lepo zahvaljujemo! Krasno delo je! Bog Vam stotero povrni Vaš trud za naš mili narod.

Delavske razmere so tu skrajno slabe.

Pozdravljam vse čitatelje.

J. L., zastopnik.

Indianapolis, Ind. — Cenjeni urednik. Prosim natisnite nekoliko vrstic iz Indianapoliske naselbine. Pred vsem me veže dolžnost, da se najlepše zahvalim Mr. Aloiziju Komlancu, za njegov trud, ki me je vodil okoli Slovencev v tej naselbini. On mi je veliko pomagal, da sem dosegel tak uspeh, kakoršnega v resnici nisem pričakoval v sedajnih slabih delavskih razmerah. Edinost je dobila precej novih naročnikov v tej naselbini, kakor tudi Ave Maria. Za list Edinost je lahko agitirati, ker ga povsod ljubijo, radi dobrih podučljivih člankov in njenih krasnih povesti.

Obiskal sem tudi tukajšnega odličnega rojaka Jožefa Gačnika, ki mi je razkazal svojo svojo krasno dvorano, kjer zborujejo skoro vsa slovenska društva te naselbine. Vse to priča, da v tej naselbini vlada sloga, zato pa tudi rojaki tukaj napredujejo na društvenem polju, kakor tudi posamezno.

Pred kratkim so tu dobili druge državljanske papirje sledeči rojaki: Frank Luzar, Jožef Sinkler, Alois Metelko, John Šparenblek, Sam Matetz, John Škoda, Frank Turk, John Lombert in Alois Bučar, vsi dobri in zavedni Slovenci, zakar se jim mora čestitati!

Predno končam se moram še prisrčno zahvaliti Mr. Frank Urajnarju in njegovi soprogi, istotako Mr. Mrvarju in soprogi za tako iskreno gostoljubnost in postrežbo, ki sem jo užival pri obeh omenjenih družinah. Iskreno se zahvaljujem tudi Fathru Rev. Orendacu za prijazni in gostoljubni sprejem. Vsem najlepša hvala in Bog plačaj!

Leo Mladich, pot. zastop. za "Edinost" in "Ave Maria."

Joliet, Ill. — V nogo je pobilo, pri delu v tovarni, rojaka Martin Tomec, zdravje se mu vrača.

Duryea, Pa. — Prosim pošljite mi se... Koledarjev "Ave Maria" za l. 1922, do sedaj sem ga prodala vsaki slovenski hiši povsod so se zveselili te krasne knjige.

Delovske razmere so tudi tukaj slabe.

Mrs. A. Swek.

OBJAVA.

Prema jednom telegramu Ministarstva Spolnih Poslova, kojim je protumačen novi Zakon o Taksama u koliko se odnosi na pasoše, — Generalnom Konsulatu u Chicagu čast je ovim izvestiti državljane Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, da će se takse prilikom izdavanja pasoša naplaćivati ovako:

Za molbe.....\$.40
Za vizu......60
Za pasoški blanket.....1.00
Za izdavanje, produženje ili obnavljanje pasoša za svakih šest meseci po \$2.00.

Pri izdavanju ili obnavljanju pasoša mora se taksa naplatiti i za vreme, za koje je propuštena naplata ove takse zbog neobnavljanja pasoša na vreme ili zbog neuzimanja pasoša na vreme. Ova taksa za propuštene godine naplaćivat će se po starom Zakonu o Taksama i to po 60c za svakih 6 meseci.

Prema ovome, građani sa teritorija koje su pre ujedinjenja bile pod Austro-Ugarskom ili sačinjavale prednjašnju Kraljevinu Crnu Goru imaju da plate prilikom uzimanja pasoša: za molbu 40c, za pasoški blanket \$1.00, za tri propuštena godine (po starom Zakonu) \$3.60 i za šest idućih meseci (počev od 1—9—1921, po novom Zakonu o Taksama) \$2.00 svega \$7.00. Lica koja misle odmah putovati imaju da plate još i 60c za viziranje pasoša. — Svega \$7.60.

Građani sa teritorija predvratne Kraljevine Srbije plaćaju takse kao i ostali državljani Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, s tom razlikom što su dužni platiti taksu za pet poslednjih propuštenih godina (mesto tri). Prema tome, oni plaćaju pored gore pobrojanih taksa još i \$2.40 više, što čini svega \$10.00.

Iz Kancelarije Generalnog Konsulata Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Chicagu. — Broj 9141.

LOOK OUT ZA PIJAČE

katere so zdrave kot je Triglas Caj vroč
proječen grete k počitku, zavoj 75c. TER-
POTEC zavoj 75c. RMAN zavoj 75c. 1000
ROZE zavoj 75c. Encian (GENTIAN)
zavoj 75c. in druga želišča v zalogi. Bri-
nje iz starega kraja po 16c funt, 125 fun-
tov \$11.00. Naročite si Chicago, a tem se
prihrani na vožnji. PRASEK od vina
(vine stein) po \$3 funt zadostuje za 40
galonov najboljšje kisle pijače ze žej.
SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.50.
GAUGE (MERO) za alcohol autoradi-
tor in za vse tekočine, ki imajo proof vse-
bi meri manj kot pol grada pa do
200 gradov, stane \$3.00. Pisite po zastop-
ništvu za prodajate Gauge, velik komišn.
A. HORWAT, 1903 W. 22 St., Chicago, Ill.
Vse cene vsebujejo poštino, samo mali
in brinje ne. Naročil se, ne pošlje, ako ni-
so naprej plačane.

VINKO ARBANAS

CVETLIČAR IN PRODAJALEC

vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne
vence. Pri meni dobite najlepše šop-
ke za ženitovanje in druge slavnost-
ne priredbe. Priporočam se Sloven-
cem, kakor tudi vsem Hrvatom in
Slovonom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 4340.

MOŽKI SWEATER-JL

Sive barve, težki, za delavnik, velikost
38 do 44, naša cena

\$1.25.

Dobre kakovosti, barve: temno rude-
če, temno rujave ali temno modre, po

\$3.48.

JOHN GOTTLIEB,
edini slovenski

Dry Goods Store

1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

EMIL KISS, BANKIR

Ustanovljeno leta 1908.

Pošilja denar v vse kraje Jugosla-
vije po pošti in brzojavno.
Nakazuje se izplačila tudi v ameri-
kanskim dolarjih za Jugoslavijo.
Prejema vloge in plačuje po 4 proc.
obresti.
Prodaja šifkarte.
Opravlja vsa bančna posla.

PIŠITE PO CENIK.

EMIL KISS,

BANKIR

133 Second Ave., New York.

NAZNANILO ROJAKOM
V CHICAGO.

Te dni sem osebno prišel v Chi-
cago iz Kempton, North Dakota,
kjer imam svojo farmo, kjer pride-
lujem krompir in druge farmerske
pridelke. Da bodem zamogel roja-
kom v sedanjih draginji postreči sem
dobil celo karo krompirja, katerega
sem sam pridelal na svoji farmi. Ro-
jaki, poslužite se te prilike! Krom-
pir je najboljše vrste in prodajal ga
bodem najceneje.

Zglasite se osebno pri meni, kadar
vam mogoče po dnevi ali zvečer pri
FRANK F. ROVTAR, MIKE PAZ-
DERIC, 2230 So. Wood Street, Chi-
cago, Ill.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje z 1. strani)

stanje, kjer so blagoslovili tudi Katoliški Dom — kot ognjišče izobrazbe in zabave. Za Kumljansko se vrši katoliški shod 25. septembra v Zagorju ob Savi. Tako je vsa Dolenjska sijajno spricala svojo katoliško narodo zavest.

Tu se je kazalo tudi pri raznih občinskih volitvah, ki so se vsled liberalnih mahinacij morale še enkrat vršiti. Največja kmečka občina v Sloveniji, Šmihelj-Stopče, ki obsega 4 župnije, to je vse Podgorje do Krke, je zdaj še sijajneje zmaga la nego prvič. Novi župan Alojzij Vovk biva v Gotni Vasi, kjer so do zdaj nosili zvonce samostojneži, v novem odboru nimajo niti enega svetovavca, ker so izvoljeni samo možje S. L. S. — Prav tako se je samostojnem primerila v Sodražici, kjer je S. L. S. dobila še več odbornikov. Vse zvijače in sleparije liberalcem niso nič pomagale. S silo in zvijačo bi radi gospodarili nad ljudstvom.

Svež duh veje po naši Dolenjski. Ljudstvo tudi bolj že pohaja naša nekdanja božja pota, na pr. Novo štipto, kjer zdaj na presno slikajo romarsko cerkev. Žalostno goro pri Mokronogu, Zaplazi, Trško goro, Tri fare pri Metliki, kjer so o Ježevem posvetili tudi nove bronaste zvonove, za katere so i naši rojaki iz Amerike poslali stotisoč kron. Prav tu je bila na Malo Mašo lepa slavnost za 700 letnico III. reda sv. Franciška. Ob veliki udeležbi je imel novomeški g. prošt pontifikalno opravilo in popoldne lepo procesijo. Katoliški duh se poživlja in ta bo naš narod ščitil vseh v viharjih, ki ga še čakajo.

Tri tovarne za orožje in municijo namerava zgraditi konzorcij "Omnium Serb." Te tovarne nameravajo izdelovati tudi poljedelske stroje. Sedaj se gre za to, da dobe koncesijo od vojnega ministra. Da je bodo dobili, je skoro gotovo, ker za tem konzorcijem stoji g. Radomir Pašić, sin ministrskega predsednika Pašića. Znano pa je, da vrana vrani oči ne izkljuje.

Čudni posveti glede državnega posojila. Te dni je obiskal Pašića ameriški milijarder Fillon ter konferiral z njim dolgo časa. Govori se o velikem posojilu za našo državo. To je pa čudno. Vemo, da rabi država denar in vemo tudi to, da se državna posojila izvedejo od vlade do vlade in ne po bogatih privatnikih. Mogoče ameriška vlada ne da kredita, ker ima tako slaba izkustva z našimi konzuli in se zato privatniki spuščajo na lastno pest v kupčije z Balkanom.

SKOZI NEW YORK

Pot v stari kraj in iz starega kraja drži skozi New York. New York tvori takorekoč prehod med Ameriko in Evropo. Potnik, idoč v domovino, ne ve pri čem je, dokler nima za seboj New Yorka in tudi novi priseljenik ne, dokler njegove usode New York ne odloči. Za oba je torej velevažno, da imata točno in zanesljivo pomoč in postrežbo v New Yorku.

Naša tvrdka je v času dose danjega obstoja dokazala, da je voljna in zmožna nuditi najboljšo službo v New Yorku. Poslužite se je torej

pri potovanju v stari kraj ali iz starega kraja, pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo, Italijo ali kamorkoli, in pri drugih poslih v zvezi s starim krajem.

ZAKRAJSEK & ČEŠARK
Slovenska banka,

70 9th Ave., New York City

Sedanja vlada si sama kliče komuniste. Naši vladinovi na eni strani zapirajo, preganjajo in po ječah batinijo domače komuniste; na drugi strani pa so si poklicali in postavili kot obmejne stražarje na tisoče ruskih beguncev, med katerimi je seveda dokaj komunistov. Ravno te dni je belograjška policija zapodila preko meje 8 kubanskih kozo- kakov, med njimi več častnikov, za katere je dognano, da so širili po naši kraljevini komunistično idejo. Pametni smo pri nas na vladi, ker si kličemo v sredo naše države rusko preizkušeni komunizem, domačega pa zatiramo. To se pa godi, da ne bi kdo lahko očital vladi, da je reakcionarna.

Belgrad, 20. sept. (Izv.) Akcija, ki jo je podvzel Stojan Protić, ki so jo hoteli demokrati v svojih listih popolnoma omalovaževati, je razburila radikalce, demokrate pa, vrgla iz navideznega ravnotežja in jih povsem zmedla. To se je moglo opazovati na sejah odborov radikalne in demokratske stranke. Na zadnji seji radikalcev je govoril Pašić in dejal, da bi znala ta akcija imeti zelo nepovoljne posledice, vendar pa radikalna stranka ne sme storiti nikakih prenapljenih korakov in sklepov, ki bi mogli žaliti Protića, ki ima velikanske zasluge za radikalno stranko. Ni govora o kaki izključitvi Stojana Protića iz stranke. V kratkem se bo vršila velika konferenca radikalne stranke, ki ji bodo prisostvovali delegati iz vseh krajev. Na njo bodo povabili tudi Slovena Protića.

CHICAŠKIM SLOVENCEM IN SLOVENKAM.

Večerna šola za angleščino in za državljanstvo se začne v cerkveni dvorani prihodnjo sredo 19. oktobra točno ob pol osmih. Posrečilo se nam je dobiti dovoljno število učencev, nad 40 deset se jih je do danes prijavilo, in vlada nam bo brezplačno poslala učitelja, ki bo vodil to šolo.

To je krasna prilika za vse, ki hočejo postati državljani. Kdor bo o-

biskoval to šolo, bo dobil na koncu posebno spričevalo, ki mu bo dovolilo državljanski drugi papir brez vsake skušnje.

Veliko bi jih bilo že dobilo drugi državljanski papir, ko bi se ne bali skušnje. Tu je lepa prilika, da se ognete temu strahu.

Vabljen je vsakdo brez razlike, možki ali ženske. Zlasti mladina naj gotovo pride.

Rev. K. Zakrajšek.

NAJNOVEJŠI STROJ.

Človeško telo je najmodrejša sestava do današnjega dne. Vendar pa, kakor vsaka druga strojnična sestavina, potrebuje najprevidnejše paznje, da funkcijonira. Tako se mora posvečevati največjo pažnjo za človeško telo, da isto deluje naravno in, da nas pri tem ne nadleguje z boleznijo. Trinerjevo grenko vino, je za človeško telo to, kar je za razne stroje lubrikatirano olje. Pomaga prebavi, odstranjuje vse kar bi oviralo naš okus, našo moč in krepi ves naš telesni sistem. Naša zdravila so zelo okusna in želodcu prav nič ne škodujejo. Te lastnosti, ki jih ima Trinerjevo vino, priporočajo to zdravilo vsakemu družinskemu domu kakor neobhodno potrebno stvar za vse slučaje, prav tako kakor Mr. James Kabela pravi: "September 3, 1921. Limon, Colo. Pošljite mi takoj 6 steklenic Trinerjevega grenkega vina, potrebujemo ga takoj. Moja žena bi ne bila brez njega za nobeno ceno, zato jej pošljite ga takoj."

Vaš drugist ali lekarhar ima Trinerjevo vino in vsa Trinerjeva zdravila v zalogi. Zahtevajte vedno edino prava Trinerjeva zdravila.

PAYLE ZGAGA

Peter Zgaga! Peter Zgaga!
Ti nesnaga!
Da si taka
grda Spaka!
Para ti na svetu ni!

V vsako figo tam na cesti
reva grda hoče sest!

POZOR!

V prihodnji številki začne izhajati velezanimivi roman "Neznani Bog".

Kdor hoče ta velezanimiv roman brati, naj se nemudoma naroči na naš list.

Uredništvo "Edinosti."

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstranijo; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravi. Bruslaintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma narumni. Rane, opekline, potne noge in druge bolezni imam jako uspešno zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastonj.

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

BOŽIČNE JASLICE

v zalogi imamo krasne Božične jaslvice različne velikosti.

10x13 col stanejo	\$1.25
9x9 col stanejo	1.00
7x10 col stanejo	75
3x4 col stanejo	.10

Krasne Božične razglednice po 5 in 10c.

Naroča se pri:

"EDINOST",
1849 West 22nd St.,
Chicago, Ill.

V vsaki gnoj svoj nos utakne,
kjer kaj more vse iztakne.
Vsa stranišča,
vsa smetišča,
vse gnojnice
vse kopice
vse, vse to ima sešteto!

Nič mu ni presveto
da ne v mazal bi.
Vse prešnoba vse povoha,
vse prebrska, vse požoha!
S paka
grda taka!

Peter Zgaga, Peter Zgaga
grda ti nesnaga,
da si grda taka spaka
Pojdi se solit!

STANOVANJE Z POHIŠTVOM.

Obstoječe iz štirih sob, se prodaja ali pa odda v najem. Uprašajte v Slovenski trgovini.

JOHN GOTTLIEB,
1821 W. 22 St., Chicago, Ill.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, naniže cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporočam za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind., Michigan, in Wisconsin. Zavarujeva hiše, pohištva in avtomobile. Izdelujeva notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljava denar v staro domovino. Pregledujeva abstrakte in druga te vrste dela. Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street,
Chicago, Ill.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatom. V zalogi imam vedno najboljše salatno olje, doma narejeno kislo zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.

1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

Phone: Roosevelt 8215.

ANTON BANICH

FANCY GROCERY

2050 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Se priporočam slovenskim gospodinjam za naklonjenost. V zalogi imam vsako vrstno grocerijsko blago. Posebno pa: Najboljše salatno olje, "sweet oil," najboljše kranjsko ajdovo moko in vedno sveže različno sadje. Pri meni dobite tudi MALT EXTRACT and HOPS, iz katerega si naredi izborna domače pivo. Torej Slovenke na svidenje!

DEKLA ANČKA.

(Konec)

Napisal F. S. Finžgar.

Kajžarica je segla po predpasnik in ga počasi dvigala k licu. "Kako bi nazaj, ko je že na poti v Ameriko."

Kajžarica si je zakrila obraz. Tedaj je Mocarica obstala kakor vkopana. Bulila je v jokajočo mater, roke so ji omahnile ob bokih in besedice ni mogla izpregovoriti. Šele ko je stopil z dvorišča Mocar v vežo, je kriknila:

"Moj Bog, premisli, Ančka je ušla to noč v Ameriko."

"Za Janezom?" je naglo pristavil mož in se tudi začudil.

"Za sabo jo je spravil," je razlagala kajžarica.

"I, no, saj ste tako želele. Naj gre," je odvrnil hladno Mocar in šel mimo žensk v sobo.

"Takile so moški," se je razjela Mocarica za odhajajočim možem in namignila kajžarici v kuhinjo. Tam kaj sta ženi sedli in po dolgem pretehtavanju in obgovarjanju je kajžarica zastavila Mocarici vprašanje: "Ne, zameri, Polona, jaz se celo bojim, da bi ji kaj ne bilo. Ali nisi nič opazila?"

Mocarica je za hip pomislila in rekla:

"Veš kaj, ljuba moja, kako moreš kaj takega vprašati. Ali se je kdaj kaj slišalo o naši hiši? Ali ne pazim nanje, kakor bi bili moji? In na Ančko sem bolj, veliko bolj. In Janez! Zanj roko v ogenj, kadar hočeš. Na, Mina, tega ti ne pozabim."

"Hvala Bogu, da je tako. Nikar ne zameri, saj si ti tudi mati! Bog se usmili, koliko trpimo z otroki."

Še in še sta govorili, hlapca sta pa naložila skrinjo na samotežnico. Miha jo je postavil s tako silo na sani, da so se skoro sesedle. Nato je šel v hlev, sunil ljuto Lukca izpod nog, zaloputnil vrata in se zaril na pograd. Obraz je zavil v plahto, vgriznil z zobmi vanjo in ves se je tresel. Drugi so se zbrali v kuhinji, govorili spočetka samo z vzkliki, potem pa začeli vsi hkrati opravljati, da je bila beseda besedi v napotje.

Mocarica je šla v hišo, koder je hodil on mrčezen in slabe volje gor in dol.

Sedla je na vogal mize in si podprla glavo.

"Da nam to naredi, nehvaležnica!"

Kakor sama pri sebi je začela polglasno premišljevat.

"Prav ima," se je oglasil nenadoma mož.

"Prav? Seveda, vsak že dobi pri vas — moških — potuho!"

"Potuho? Tako? Kdo pa ju je ženi in tiščal vkup, če ne ti? Če ni bila to potuha, potem ne vem, kaj bi bila?"

"Tako? Sedaj naj bom vsega kri-va jaz! To je grdo, da veš."

Mocarica se je začela jeziti, on ji pa ni dal ne besede, ne obraza. Gor in dol je hodil in brundal predse nerazločne besede.

XVI.

Ko je Ančkina mati vlekla skrinjo proti domu, so jo ustavljali ljudje in jo izpraševali. Ni lagala. Kratko je odgovarjala in hitela sključen po poti ter puščala ljudi, ki so začudenja obstajali, na cesti. In srečal je sosed sosed, dekle dekleta, od ust do ust, od hiše do hiše je tekla novica. Še tisti večer je vedelo pol fare, da je Ančka ušla v Ameriko. Ob okajenih lučih so zvečer sodili in obsojali:

"Ho, kakor tatica je izginila!"

"In taka bogomolka!"

"Pa iz Marijine družbe."

"Je lisica, za njim je šla, da se ji ne izmalči."

"Oj navihanke!"

"Nič ni vredna!"

Ančka vsega tega ni slišala in ni spoznala, kako malo besedi je bilo govorenih v njeno brambo. Domo- vina se ji je pogrezala v noč, pokale so vezi, bolelo je, ali njene misli in njeno hrepenenje je bežalo pred vlakom, koprnelo čez morje in segalo v roke Janezu.

Sedela je stisnjena v kotu voza, ob njej je bila nevesela družba izseljencev. Kolesa pod njo so udarjala ob tračnice, voz se je nagibal, mimo oken so bežale vasi, tekla polja in ginile gore. Na kolodvorih hrup ljudi, nerazumljiva govornica, hropenje in žvižgi vlakov. Kakor blago so pčali izseljence. Agentje so mahali z rokami, jih sprevali v tolpah, zapirali v smrdljive čakalnice, kjer so polegali po tleh, glave na potnih culah, matere z dojenčki v naročju, ki so jokali in tipali z drobnimi ročicami po hrani.

Hamburg.

Pred trudno Ančko se je svetilo morje. Ladje so se gugale na njem. Žrjavi so škripali pod tovari, verige so se napevale, iz domnikov se je kadilo. Gneča je naraščala, zbor izseljencev se je množil. V vseh očeh lakota po kruhu, v vseh srcih bolečina. Nihče ni govoril in če je izpregovoril, ga Ančka ni razumela. Dolga vrsta se je vila proti pristanišču. Vsak je bil sključen pod težo prtljage. V medkrovju je zadišalo po potu, po žganju in slanini. Barka se je začela stresati, vreteno je štopotalo, na bregu so ljudje dvignili robce in klobuke. Nekateri na barki so glasno ihteli. Rilec parnika je začel rezati valove.

Drugi dan je Ančka obolela. Z njo vred so oboleli drugi. Vsa topa je ležala in prosila Boga, naj ji dodeli samo še to, da ga vidi, da ga pozdravi in mu pove, kako neizmer- no je trpela. Potem naj se zgodi božja volja.

Toda odleglo je njej in je odleglo drugim. Morje je šumelo, razdalja se je krajšala, vseh misli so bile že v Ameriki.

New York.

Po barki je začelo vrveti. Vse je prešinilo hrepenenje in življenje. Krik pomorščakov je donel s posebnim glasom, k barki so zategnili brod, ki je vso trudno tolpo pre- peljal v velikansko poslopje na o- tok. Kričeči slugi so jih delili v oddelke in zaklepali kot nevarno zver v železne kajbe. Vsa množica kakor brez volje, nič ljudi, samo ži-

vo blago, ki ga pehajo za to plačani služabniki od hodnika do hodnika, od stopnic do stopnic. Prišli so zdravniki. Ančki je utripalo srce. V blede lice ji je plula rdečica. Pogledala je po sebi. Obledela ji je bila od vožnje posvaljkana. Ko je prišla na vrsto, sta se zdravnika spogledala. Nekdo jo je prijel za komolec in jo potegnil iz vrste. Zdravnik je pokazal s prstom v posebno sobo.

Ančki so se šibila kolena. Ključ v vratih je zaškrtnil in je ostala sama.

Zakaj?

To vprašanje je stopilo pred njo. Domišljija ji je slikala grozo pro- danih deklic, kakor je čula v domo- vini, ura se ji je zdela večnost, skoz okno je zrla na suho zemljo, duša je kričala za pomoč.

Ključ v vratih je zaškrtnil, vstopil je zdravnik. Pregledal je, kakor velela postava, nato je spet odšel.

Kmalu pa je prišel človek z mla- dim dečkom, ki je govoril jezik, da ga je Ančka razumela.

"Vi ne smete v Ameriko!"

Ančka je prebledela in črno se ji je storilo pred očmi.

"Zakaj ne? Saj imam pravice, i- mam denar."

Iz nedrj je potegnila zavitek ban- kovcev.

"Ne smete, ker ste taka."

Pokazal je s prstom nanjo.

"Kaj boste naredili z menoj?"

"Vrnemo Vas. Barka odplove še danes. Pojdite za nama."

Ko se je Ančka prebudila iz od- revene nezvesti, je parnik že plul proti Evropi. Brez kryi v licih, brez misli v glavi je ležala topa in ču- tila samo eno čustvo: "Razgrni se, morje, in pokrij mene in moj greh."

Pri kajžarju Antonu so molili ve- černo molitev. Skoz okno je bilo slišati očetov glas, ki je ponavljal: "Kateri je za nas križan bil."

Tedaj je nekdo potrkal. Vsi so ob- molknili. Potrkalo je še enkrat. Oče je šel odpirat. Mati in otroci so gle- dali proti vratom. V veži je zastok- al Anton: "Kristus Nazarenski!" Tedaj se je med podboji pojavila — Ančka.

Mati je kriknila, sestrice so ostr- mele, skoz duri je vsa blede stopila Ančka in obstala sredi sobe. Oče je stopil med podboje, materino oko je počivalo na hčeri, se širilo groznega spoznanja, ustnice so se razpirale, dokler ni strašnega molka presekala klic: "Hči, kaj si storila?"

Ančka se je zgrudila k nogam ma- teri, dvignila roke in ječala:

"Mati, moja mati, odpustite!"

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. nr. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Slovensko Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7, let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Vaši domovi bodo postali moderni, ako izročite nam v iste na- peljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ce- no. Obiščite našo trgovino in ogledite razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave da- mo \$5.00 nagrade.

Plačujte se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

VELIKO ZALOGO

najboljših in najmočnejših čevljev, moških, ženskih in otro- škkih, za jesensko in zimsko sezono, sem pravkar prejel. Kdor

hoče biti zadovoljen priho-

ti čevlji

kupi pri meni, in dobil ji

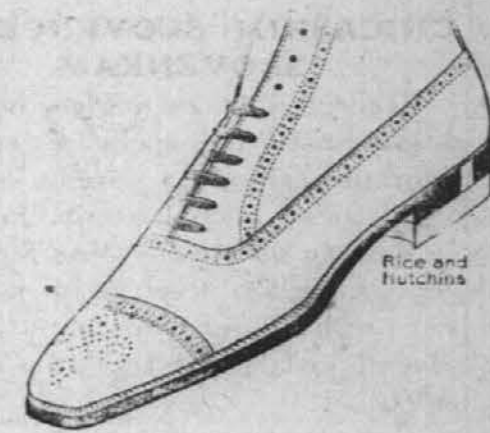
kot dru-

čevlje z:

eišega v

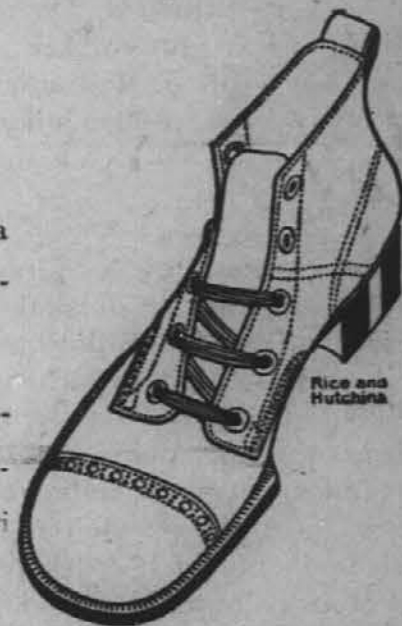
kovrstnega tipa se dobe pri meni od \$4.00 naprej.

Posebno trpežne čevlje do- bite pri meni za Vaše dečke in deklice, ki hodijo v šolo.

Čevlje za delo iz najtrpežnejšega usnja se dobi pri meni od \$3.50 na- prej.

Praznične čevlje zažene in de- kleta iz finega mehkega usnja, ka- kor tudi razne sliperje, dobite pri meni ceneje kot drugje.

ROJAKE SLOVENCE vabim, da kad r se nahajajo v bližini, da pridejo in si ogledajo mojo trgovino. Rojaki nepo- zabimo na geslo:

"SVOJI K SVOJIM!"

JOSIP PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI.

2101 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-tride- set let svojo dobro založeno tr- govino z raznim pohištvo. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako bo- ste tudi Vi, ako le enkrat po- izkusite in se prepričate o ka- kovosti mojega blaga. V zalo- gi imam najfinejše postelje, na- slanjače, kuhinjsko pohištvo in sploh vse pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in ogledite si mo- jo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslo- vanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno ne- odvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni od- delek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilležitosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in posta- li boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse ban- čne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijo- nov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de- veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban- ka odprta ob ponedelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor na- lagate svoj denar.